

**Warsztaty Związku Gmin i Powiatów Subregionu
Zachodniego Województwa Śląskiego.
Najczęściej popełniane błędy, rozliczanie i kontrola
projektów realizowanych przy współfinansowaniu z
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego 2014-2020.**

Brenna, 8-9 stycznia 2018 r.

NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY W PZP

Naruszenie art. 7 ust.1 ustawy Pzp w związku z naruszeniem art. 22 ust. 4 (art. 22 ust. 1a) ustawy Pzp warunek udziału w postępowaniu w zakresie posiadania wiedzy i doświadczenia został ustalony w sposób ograniczający możliwość wzięcia udziału w postępowaniu wykonawcom zdolnym do wykonania zamówienia

- w przypadku warunku zdolności technicznej lub zawodowej: „wykonawca spełni ten warunek, jeżeli wykaże realizację „co najmniej jedną robotę budowlaną polegającą na rozbudowie obiektu **użyteczności publicznej** wraz z instalacjami, zagospodarowaniem terenu, o wartości co najmniej 3.000.000,00 zł”

- o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy wykażą że „w okresie ostatnich pięciu lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, wykonali co najmniej 1 zadanie (może być oddzielnie lub razem na zakres jak poniżej) polegające na:
 - dociepleniu budynku styropianem i wykonaniu tynku silikonowego o pow. minimum 600 m²”
- „Wykonawca wykonał (...) usługi polegające na (...) co najmniej 3 projektów, które uzyskały unijne dofinansowanie.”
- Zamawiający żądał od wykonawców potwierdzenia, że wykonawca wykonał w okresie ostatnich 3 lat co najmniej 1 podobną usługę dla JST

- „W szczególności Wykonawca powinien potwierdzić, że wykonał należycie w okresie ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy – w tym okresie, co najmniej dwie usługi polegające na wykonaniu audytu energetycznego obiektu, studium wykonalności oraz przygotowania pozytywnie ocenionego wniosku aplikacyjnego **w ramach dofinansowania ze środków unijnych**”

„Przez roboty (...) tj. polegającego na budowie budynku o kubaturze min. 4.000 m³, minimum dwukondygnacyjnego, obejmującego w swym zakresie wykonanie:

- całości instalacji elektrycznych i sanitarnych w tym wodno kanalizacyjnych i CO,
- dźwig osobowy (windą osobową) umożliwiającą transport osób niepełnosprawnych z żelbetową konstrukcją szybu,
- całości układu funkcjonalnego pomieszczeń kuchni zakładu żywienia zbiorowego typu zamkniętego w rozumieniu art. 3 ust. 3 pkt 56 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 594 z późn. zm.) przeznaczonej dla obsługi min. 50 osób, której pomieszczenia nie są dostępne dla konsumentów, o łącznej powierzchni min. 50 m² wraz z dostawą, instalacjami i montażem jej wyposażenia.

1) Przez zrealizowanie zadania/zamówienia należy rozumieć takie roboty budowlane, których przedmiot został wykonany w ramach jednej umowy oraz został odebrany przez Zamawiającego jako wykonany w sposób należyty oraz zgodnie z zasadami sztuki budowlanej i prawidłowo ukończony”

Naruszenie art. 89 ust.1 pkt 5 ustawy Pzp w związku z art. 24 ust. 2 polegającego na wyborze jako najkorzystniejszej oferty wykonawcy podlegającego wykluczeniu z postępowania.

Naruszenie art. 38 ust. 4a pkt 1 ustawy Pzp - każda zmiana SIWZ prowadząca do zmiany ogłoszenia, powinna podlegać tym samym standardom publikacji, co publikacja pierwotna.

Naruszenie art. 91 ust. 3 Pzp - zastosowanie kryterium oceny ofert odnoszącego się do właściwości wykonawcy

Naruszenie art. 12a – brak przedłużenia terminu na składanie ofert/wniosków

NAJCZĘŚCIEJ POPEŁNIANE BŁĘDY W PZP

- **Brak rozeznania rynku**
- **Brak publikacji ogłoszenia**
- **Niekonkurencyjny tryb**
- **Uchybienia w zakresie terminów na składanie ofert**
- **Niewłaściwy kod CPV**
- **Żądanie zbędnych dokumentów**
- **Nieuprawnione zmiany umowy**
- **Brak ścieżki audytu**
- **Dzielenie zamówienia**
- **Opisanie przedmiotu zamówienia za pomocą znaków towarowych**

Artykuł 143 (rozporządzenie ogólne)

Korekty finansowe dokonywane przez państwa członkowskie

1. Odpowiedzialność za badanie nieprawidłowości, dokonywanie wymaganych korekt finansowych oraz odzyskiwanie kwot spoczywa w pierwszej kolejności na państwach członkowskich. W przypadku nieprawidłowości systemowej państwo członkowskie rozszerza zakres swego dochodzenia w celu objęcia nim wszystkich operacji, których nieprawidłowości te mogą dotyczyć.
2. Państwa członkowskie dokonują korekt finansowych wymaganych w związku z pojedynczymi lub systemowymi nieprawidłowościami stwierdzonymi w operacjach lub programach operacyjnych. Korekty finansowe polegają na anulowaniu całości lub części wkładu publicznego w ramach operacji lub programu operacyjnego. Państwa członkowskie biorą pod uwagę charakter i wagę nieprawidłowości oraz straty finansowe poniesione przez fundusze polityki spójności lub EFMR i stosują proporcjonalną korektę. Instytucja zarządzająca odnotowuje korekty finansowe w zestawieniu wydatków dla roku obrachunkowego, w którym podjęto decyzję o anulowaniu.

Art. 9 ust. 2

(Ustawy wdrożeniowej)

Do zadań instytucji zarządzającej należy w szczególności:

pkt.8 nakładanie korekt finansowych

pkt.9 odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w szczególności kwot związanych z nałożeniem korekt finansowych, (...)

Korekta finansowa

– oznacza kwotę, o jaką pomniejsza się współfinansowanie UE dla projektu lub programu operacyjnego w związku z nieprawidłowością indywidualną lub systemową

Art. 2 pkt. 12) ustawy wdrożeniowej

KOREKTY FINANSOWE

§ 2. 1. Wartość korekty finansowej związanej z nieprawidłowością indywidualną stwierdzoną w danym zamówieniu jest równa wartości wydatków objętych współfinansowaniem UE poniesionych w ramach tego zamówienia.

2. Wartość pomniejszenia związanego z nieprawidłowością indywidualną stwierdzoną w danym zamówieniu jest równa kwocie wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach tego zamówienia.

(Taryfikator)

Art. 24 ust. 5 (Ustawa wdrożeniowa)

Wartość korekty finansowej wynikającej ze stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie współfinansowania UE.

KOREKTY FINANSOWE

§ 4. W przypadku gdy jest możliwe precyzyjne wskazanie kwoty wydatków poniesionych nieprawidłowo związanej ze stwierdzoną nieprawidłowością indywidualną wartość korekty finansowej jest równa wartości współfinansowania UE w ramach tej kwoty, a w przypadku pomniejszenia – wartości wydatków kwalifikowalnych równej tej kwocie.

(Taryfikator)

KOREKTY FINANSOWE

§ 3. 1. Wartość korekty finansowej lub pomniejszenia może zostać obniżona, jeżeli anulowanie całości współfinansowania UE lub całości wydatków kwalifikowalnych poniesionych w ramach zamówienia jest niewspółmierne do charakteru i wagi nieprawidłowości indywidualnej.

2. Charakter i wagę nieprawidłowości indywidualnej ocenia się odrębnie dla każdego zamówienia, biorąc pod uwagę stopień naruszenia zasad uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, przejrzystości i niedyskryminacji.

(Taryfikator)

Art. 24 ust. 6 (Ustawa wdrożeniowa)

Wartość korekty finansowej, o której mowa w ust. 5, albo wartość wydatków poniesionych nieprawidłowo, stanowiąca pomniejszenie, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, mogą zostać obniżone, jeżeli Komisja Europejska określi możliwość obniżania tych wartości.

KOREKTY FINANSOWE

§ 5. 1. W przypadku gdy skutki finansowe stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej są pośrednie, rozproszone, trudne do oszacowania lub gdy nieprawidłowość indywidualna mogłaby zniechęcić potencjalnych wykonawców do złożenia oferty lub wniosku o udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia obniżenie wartości korekty finansowej lub obniżenie wartości pomniejszenia oblicza się według wzorów:

KOREKTY FINANSOWE

1) w przypadku obniżenia wartości korekty finansowej:

$$W_k = W\% \times W_{kw} \times W_s,$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_k – wartość korekty finansowej,

W_{kw} – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych dla danego zamówienia,

W_s – procentowa wartość współfinansowania UE,

$W\%$ – stawka procentowa;

2) w przypadku obniżenia wartości pomniejszenia:

$$W_p = W\% \times W_{kw},$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

W_p – wartość pomniejszenia,

W_{kw} – wartość faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych dla danego zamówienia,

$W\%$ – stawka procentowa.

(Taryfikator)

KOREKTY FINANSOWE

§ 5. 2. Stawki procentowe stosowane przy obniżaniu wartości korekt finansowych i pomniejszeń dla poszczególnych kategorii nieprawidłowości indywidualnych są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 6. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnej, dla której w załączniku do rozporządzenia nie określono stawki procentowej, stosuje się stawkę procentową odpowiadającą najbliższej rodzajowo kategorii nieprawidłowości indywidualnych.

§ 7. W przypadku kategorii nieprawidłowości indywidualnych, której w załączniku do rozporządzenia przypisano więcej niż jedną stawkę procentową, zastosowanie stawki procentowej o niższej wysokości niż maksymalna wysokość dla danej kategorii nieprawidłowości indywidualnych jest możliwe wyłącznie wtedy, gdy jest to uzasadnione charakterem i wagą stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej.

(Taryfikator)

KOREKTY FINANSOWE

§ 8. Stosowanie stawek procentowych o niższej wysokości niż maksymalna wysokość dla danej nieprawidłowości indywidualnej nie jest możliwe w stosunku do podmiotów, które, mimo otrzymania wyniku kontroli lub audytu dotyczącego projektów realizowanych przez te podmioty w ramach danego programu operacyjnego, stwierdzających wystąpienie nieprawidłowości indywidualnej, powtórnie popełniają taką samą nieprawidłowość indywidualną w postępowaniach o udzielenie zamówienia wszczętych po dniu otrzymania wyniku kontroli lub audytu.

§ 10. Nie jest możliwe obniżenie wartości korekty finansowej lub pomniejszenia w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości indywidualnych, które wiążą się z przypadkami nadużyć finansowych lub celowego uprzywilejowania jednego z wykonawców, stwierdzonych w prawomocnie zakończonym postępowaniu sądowym lub zakończonym decyzją ostateczną postępowaniu administracyjnym.

(Taryfikator)

KOREKTY FINANSOWE

§ 9. 1. W przypadku stwierdzenia w ramach jednego zamówienia kilku nieprawidłowości indywidualnych wartość korekt finansowych lub pomniejszeń nie podlega sumowaniu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do wszystkich stwierdzonych nieprawidłowości indywidualnych stosuje się jedną korektę finansową lub jedno pomniejszenie o najwyższej wartości.

(Taryfikator)

KOREKTY FINANSOWE

§ 11. 1. W przypadku zamówień, których wartość nie przekracza kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, przy ocenie wagi nieprawidłowości indywidualnej bierze się pod uwagę również ich transgraniczny charakter.

2. Transgraniczny charakter mają zamówienia, które stanowią lub mogą stanowić przedmiot zainteresowania podmiotów mających siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

3. Oceny, czy zamówienie może stanowić przedmiot zainteresowania podmiotów mających siedzibę w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, dokonuje się, biorąc pod uwagę łącznie następujące czynniki:

- 1) szacowaną wartość zamówienia;
- 2) specyfikę sektora gospodarki oraz rodzaj działalności gospodarczej, w ramach których zamówienie jest realizowane;
- 3) strukturę rynku dla produktu będącego przedmiotem zamówienia;
- 4) lokalizację miejsca wykonania zamówienia;
- 5) złożenie oferty przez wykonawcę z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyrażenie zainteresowania zamówieniem przez wykonawcę z takiego państwa.

(Taryfikator)

NIEPRAWIDŁOWOŚCI I NADUŻYCIA

Nadużycie finansowe - jest to jakiegokolwiek celowe działanie lub zaniechanie naruszające interesy finansowe Wspólnot Europejskich w odniesieniu do wydatków, polegające na:

- wykorzystaniu lub przedstawieniu nieprawdziwych, niepoprawnych lub niepełnych oświadczeń lub dokumentów, które ma na celu sprzeniewierzenie lub bezprawne zatrzymanie środków z budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich lub budżetów zarządzanych przez Wspólnoty Europejskie lub w ich imieniu,
- nieujawnieniu informacji z naruszeniem szczególnego obowiązku, w tym samym celu,
- niewłaściwym wykorzystaniu takich środków do celów innych niż te, na które zostały pierwotnie przyznane.

Źródło: z art. 1 (1) (a) Konwencja o ochronie interesów finansowych Wspólnot Europejskich, sporządzona na mocy art. K.3 Traktatu o Unii Europejskiej w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich

Nieprawidłowość

oznacza każde naruszenie prawa unijnego lub prawa krajowego dotyczącego stosowania prawa unijnego, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego zaangażowanego we wdrażanie EFSI, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie budżetu Unii nieuzasadnionym wydatkiem;

Źródło: Art. 2 pkt. 36 rozporządzenia ogólnego

NIEPRAWIDŁOWOŚCI I NADUŻYCIA

Podmiot gospodarczy oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną lub inny podmiot biorący udział we wdrażaniu pomocy z EFSI, z wyjątkiem państwa członkowskiego wykonującego swoje uprawnienia władzy publicznej.

Szkoda rzeczywista: środki wspólnoty, które zostały już nieprawidłowo wypłacone beneficjentowi

Szkoda potencjalna: środki wspólnoty, które mogłyby zostać nieprawidłowo wypłacone beneficjentowi, gdyby nieprawidłowość nie została wykryta

Szkoda potencjalna

Wyrok NSA z 4 kwietnia 2017 sygn. II GSK 5107/16

„Jak podkreśla się w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego chodzi tutaj nie tylko o szkodę dosłowną (rzeczywistą), ale również szkodę potencjalną, czyli taką, której ryzyko wystąpienia jest spowodowane samym faktem naruszenia podstawowych zasad prawa unijnego i krajowego, w tym procedur z zakresu prawa zamówień publicznych (por. wyrok NSA z dnia 10 września 2015 r. sygn. akt II GSK 175/1)”.

NIEPRAWIDŁOWOŚCI I NADUŻYCIA

Wyrok WSA w Gdańsku z 20 kwietnia 2017 sygn. I SA/Gd 190/17

„Możliwość spowodowania szkody w budżecie UE w żaden sposób nie jest stopniowalna, w szczególności nie wymaga się, by "możliwość" ta miała określony stopień prawdopodobieństwa, na przykład by była bezpośrednia, istotna, czy też nieuchronna. Dla przyjęcia, że dane zachowanie beneficjenta mieści się w pojęciu nieprawidłowości wystarczające jest zatem ustalenie, że dane naruszenie mogło – nawet tylko potencjalnie – doprowadzić do sytuacji, w której hipotetyczny wykonawca, z uwagi na naruszenie przez zamawiającego przepisów prawa, mógł zrezygnować z udziału w postępowaniu.”

NIEPRAWIDŁOWOŚCI I NADUŻYCIA

Wyrok WSA w Gdańsku z 20 kwietnia 2017 sygn. I SA/Gd 190/17

„(...) powołany przepis za nieprawidłowość uznaje jakiegokolwiek naruszenia prawa wynikające z działania lub zaniechania określonego podmiotu gospodarczego. Nie uzależnia zatem uznania konkretnego naruszenia prawa za nieprawidłowość, od rodzaju naruszonego przepisu lub przepisów, wagi naruszenia, liczby naruszonych przepisów, ani też charakteru działania podmiotu, które spowodowało naruszenie przepisów. Wystarczy wykazanie, że określone naruszenie prawa mogłoby spowodować szkodę. Omawiany przepis ma na celu zapobieżenie nieprawidłowemu wydatkowaniu środków finansowych przeznaczonych na projekty finansowane z funduszy unijnych. Dlatego obejmuje także szkodę potencjalną (por. wyrok WSA w Lublinie z dnia 19 maja 2015 r., sygn. akt III SA/Lu 1059/14).”

NIEPRAWIDŁOWOŚCI I NADUŻYCIA

Zgodnie ze stanowiskiem KE wyrażonym w dokumencie z posiedzenia CoCoLaF z dnia 11.04.2002 *Wymogi powiadamiania o nieprawidłowościach: praktyczne ustalenia*, z uwagi na fakt, że do zapewnienia odpowiedniego stosowania prawa wspólnotowego niezbędne są przepisy prawa krajowego, **nieprawidłowość występuje także w przypadku naruszenia jakichkolwiek przepisów prawa krajowego.**

Dotyczy to również przypadków gdy przepisy prawa krajowego są bardziej restrykcyjne niż przepisy prawa wspólnotowego.

KONTROLA

Efektywne zarządzanie środkami pochodzącymi z funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności, nie jest możliwe bez funkcjonowania odpowiedniego systemu kontroli.

Artykuł 325

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
(dawny artykuł 280 TWE)

1. Unia i Państwa Członkowskie zwalczają nadużycia finansowe i wszelkie inne działania nielegalne naruszające interesy finansowe Unii za pomocą środków podejmowanych zgodnie z niniejszym artykułem, które mają skutek odstraszający i zapewniają skuteczną ochronę w Państwach Członkowskich oraz we wszystkich instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych Unii.
2. Państwa Członkowskie podejmują takie same środki do zwalczania nadużyć finansowych naruszających interesy finansowe Unii, jakie podejmują do zwalczania nadużyć finansowych naruszających ich własne interesy finansowe.

Zobowiązanie Państwa Członkowskiego do ochrony interesów finansowych UE

NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE

1. Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE z 2010r. C 83 z 30.03.2010);
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 – zwane **rozporządzeniem ogólnym**

NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE

3. Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014) – zwane **rozporządzeniem delegowanym**;

NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE

4. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1460, 1475.) – zwana **ustawą wdrożeniową**;
5. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2016 poz. 1870 tekst jednolity);
6. Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;
7. Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
8. Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020

NAJWAŻNIEJSZE AKTY PRAWNE

9. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U. 2016, pozycja 200) – zwane **Taryfikator**
10. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 lutego 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz. U. 2017, pozycja 615)

Wydane na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020

Art. 125 rozporządzenia ogólnego

3. W odniesieniu do wyboru operacji instytucja zarządzająca:

e) upewnia się, że jeżeli operacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do instytucji zarządzającej, przestrzegano obowiązujących przepisów prawa dotyczących danej operacji;

4. W odniesieniu do zarządzania finansowego i kontroli programu operacyjnego instytucja zarządzająca:

a) kontroluje, czy dofinansowane produkty i usługi zostały dostarczone, czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone oraz, czy spełniają one obowiązujące przepisy prawa, wymagania programu operacyjnego oraz warunki wsparcia operacji;

b) zapewnia, aby beneficjenci uczestniczący we wdrażaniu operacji, których koszty zwracane są na podstawie faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowalnych, prowadzili oddzielny system księgowości lub korzystali z odpowiedniego kodu księgowego dla wszystkich transakcji związanych z operacją;

FUNKCJE INSTYTUCJI ZARZĄDZAJĄCEJ

- c) wprowadza skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka;
- d) ustanawia procedury zapewniające przechowywanie zgodnie z wymogami art. 72 lit. g) wszystkich dokumentów dotyczących wydatków i audytów wymagane do zapewnienia właściwej ścieżki audytu;
- e) sporządza deklarację zarządczą i roczne podsumowanie, o których mowa w art. 59 ust. 5 lit. a) i b) rozporządzenia finansowego.

Art. 22 ust.1

Kontrola i audyt programu operacyjnego obejmują:

- 1) kontrole realizacji programu operacyjnego służące zapewnieniu, że system zarządzania i kontroli programu operacyjnego działa prawidłowo, a wydatki w ramach programu operacyjnego ponoszone są zgodnie z prawem oraz zasadami unijnymi i krajowymi;
- 2) audyty wykonywane przez instytucję audytową zgodnie z art. 127 rozporządzenia ogólnego oraz art. 25 rozporządzenia EWT;
- 3) kontrole spełniania kryteriów desygnacji.

Art. 22 ust.2

Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują:

- 1) kontrole systemowe służące sprawdzeniu prawidłowości realizacji zadań przez instytucje, którym instytucja zarządzająca, instytucja pośrednicząca lub koordynator EWT powierzyli zadania związane z realizacją programu operacyjnego;

Art. 22 ust.2

Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, obejmują:

(...)

- 2) weryfikacje wydatków służące sprawdzeniu prawidłowości i kwalifikowalności poniesionych wydatków, które:
 - a) przybierają formę kontroli składanego przez beneficjenta wniosku o płatność,
 - b) mogą przybrać formę kontroli projektu w miejscu jego realizacji, które mogą być prowadzone również po zakończeniu realizacji projektu, (...)
- 3) kontrole na zakończenie realizacji projektu służące sprawdzeniu kompletności dokumentów potwierdzających właściwą ścieżkę audytu, o której mowa w art. 125 ust. 4 lit. d rozporządzenia ogólnego, w odniesieniu do zrealizowanego projektu;
- 4) kontrole trwałości, o której mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego.

RODZAJE KONTROLI

Kontrola projektów jest realizowana z uwzględnieniem następujących form przeprowadzania kontroli:

- weryfikacja wniosków o płatność
- kontrole w trakcie realizacji projektu (na dokumentach w siedzibie IZ jak również w miejscu realizacji projektu),
- kontrole na zakończenie realizacji projektu (potwierdzenie prawidłowej ścieżki audytu – każdy projekt, na miejscu realizacji projektu lub siedzibie beneficjenta),
- kontrole po zakończeniu realizacji projektu.

RODZAJE KONTROLI

Weryfikacja wniosków o płatność beneficjenta

Weryfikacji podlegają dokumenty finansowo-księgowo wraz z dowodami zapłaty oraz pozostała dokumentacja źródłowa, która jest niezbędna do ustalenia kwalifikowalności wydatków, w szczególności:

- ✓ w przypadku wydatków dotyczących zamówień - m.in. wszystkie dokumenty dotyczące zamówień pzp, dokumenty potwierdzające dokonanie rozeznania rynku, dokumenty z przeprowadzonego postępowania konkurencyjnego lub dokumenty potwierdzające zwolnienie z zastosowania trybu (np. w przypadku trybu z wolnej ręki), umowy i faktury,

Art. 22 ust.4

Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą także przybrać formę weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych lub udzielania pomocy publicznej. Kontrole te mogą być prowadzone przed dniem otrzymania przez wnioskodawcę informacji o wyborze projektu do dofinansowania.

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta

Kontrola projektów w miejscu ich realizacji lub w siedzibie beneficjenta jest formą weryfikacji wydatków potwierdzającą, że:

- współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone,
- faktyczny stan realizacji projektu jest zgodny z umową o dofinansowanie i odpowiada informacjom ujętym we wnioskach o płatność oraz
- wydatki zadeklarowane przez beneficjentów w związku z realizowanymi projektami zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z wymaganiami programu operacyjnego oraz z zasadami unijnymi i krajowymi.

RODZAJE KONTROLI

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta składa się z następujących podstawowych etapów:

1. Zaplanowania czynności kontrolnych (m.in. zebranie informacji o projekcie, powołanie zespołu kontrolującego, podpisanie oświadczenia o bezstronności przez członków zespołu kontrolującego, sporządzenie upoważnień do kontroli);
2. Przekazania zawiadomienia o kontroli instytucji kontrolowanej;
3. Przeprowadzenia czynności kontrolnych;
4. Sporządzenia informacji pokontrolnej wraz z ewentualnymi zaleceniami pokontrolnymi lub rekomendacjami i przekazania jej do podpisu beneficjentowi;
5. Rozpatrzenia ewentualnych zastrzeżeń wniesionych do informacji pokontrolnej (sporządzenie i przekazanie ostatecznej informacji pokontrolnej);
6. Dokumentowanie czynności kontrolnych, raportowanie oraz wprowadzenie informacji o przeprowadzonych kontrolach do systemów informatycznych
7. Informowania o nieprawidłowościach;
8. Weryfikacja wykonania zaleceń pokontrolnych lub przeprowadzenie kontroli sprawdzającej (jeśli dotyczy).

Dokumenty do kontroli:

- dokumenty finansowe
- dokumenty dot. wskaźników
- dokumenty bezpośrednio związane z realizacją projektu
- dokumenty związane z inwestycją
- pozostałe dokumenty

RODZAJE KONTROLI

Kontrolowane obszary:

- informacje ogólne dotyczące realizowanego projektu,
- procedura udzielania zamówień publicznych związanych z realizacją projektu,
- finansowa realizacja zadania,
- realizacja zakresu rzeczowego zadania,
- zgodność projektu z politykami horyzontalnymi Wspólnot Europejskich,
- promocja projektu,
- archiwizacja dokumentów,
- sprawozdawczość.

Art. 23 ust.1

Beneficjent jest obowiązany poddać się kontroli oraz audytowi w zakresie prawidłowości realizacji projektu przeprowadzanych przez instytucję zarządzającą, instytucję pośredniczącą, instytucję wdrażającą, koordynatora EWT, wspólny sekretariat, krajowego kontrolera, a także instytucję audytową, przedstawicieli Komisji Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego oraz inne podmioty, uprawnione do przeprowadzania kontroli lub audytu.

RODZAJE KONTROLI

Art. 23 ust.1a

Wnioskodawca jest obowiązany poddać się kontroli w zakresie, o którym mowa w art. 22 ust. 3 i 4.

3. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą ponadto obejmować kontrole zdolności wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie projektu w ramach trybu pozakonkursowego oraz beneficjentów realizujących projekty wybrane do dofinansowania w takim trybie do prawidłowej i efektywnej realizacji projektów, polegające w szczególności na weryfikacji procedur obowiązujących w zakresie realizacji projektów. Kontrole te mogą mieć charakter kontroli uprzednich, prowadzonych przed dniem otrzymania przez wnioskodawcę informacji o wyborze projektu do dofinansowania, które służą sprawdzeniu potencjału administracyjnego wnioskodawcy do realizacji projektu.

4. Kontrole, o których mowa w ust. 1 pkt 1, mogą także przybrać formę weryfikacji dokumentów w zakresie prawidłowości przeprowadzenia właściwych procedur dotyczących udzielania zamówień publicznych lub udzielania pomocy publicznej. Kontrole te mogą być prowadzone przed dniem otrzymania przez wnioskodawcę informacji o wyborze projektu do dofinansowania.

Art. 23 ust.5

Beneficjent jest obowiązany udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków, zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu, dostęp do związanych z projektem systemów teleinformatycznych oraz udzielać wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

Art. 23 ust. 6

Jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach realizacji projektu, beneficjent jest obowiązany udostępnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z jego realizacją.

Art. 23 ust. 8

W ramach kontroli w miejscu realizacji projektu mogą być przeprowadzane oględziny. Oględziny przeprowadza się w obecności beneficjenta lub osoby reprezentującej beneficjenta.

Art. 23 ust. 9

Z czynności kontrolnej polegającej na oględzinach oraz przyjęciu ustnych wyjaśnień lub oświadczeń sporządza się protokół. Protokół podpisują osoba kontrolująca i pozostałe osoby uczestniczące w tej czynności.

Art. 23 ust. 10

Z czynności kontrolnej niewymienionej w ust. 9, która ma istotne znaczenie dla ustaleń kontroli, sporządza się notatkę podpisaną przez osobę kontrolującą.

Art. 25 ust. 1

Po zakończeniu kontroli jest sporządzana informacja pokontrolna, która po podpisaniu jest przekazywana kontrolowanemu wnioskodawcy, beneficjentowi lub kontrolowanej instytucji, zwanych dalej „podmiotem kontrolowanym”.

Art. 25 ust. 2

Podmiot kontrolowany ma prawo do zgłoszenia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej, umotywowanych pisemnych zastrzeżeń do tej informacji.

Art. 25 ust. 3

Termin, o którym mowa w ust. 2, może być przedłużony przez instytucję kontrolującą na czas oznaczony, na wniosek podmiotu kontrolowanego, złożony przed upływem terminu zgłoszenia zastrzeżeń.

Art. 25 ust. 4

Instytucja kontrolująca ma prawo poprawienia w informacji pokontrolnej, w każdym czasie, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, oczywistych omyłek. Informację o zakresie sprostowania przekazuje się bez zbędnej zwłoki podmiotowi kontrolowanemu.

Art. 25 ust. 5

Zastrzeżenia do informacji pokontrolnej rozpatruje instytucja kontrolująca w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia zgłoszenia tych zastrzeżeń. Podjęcie przez instytucję kontrolującą, w trakcie rozpatrywania zastrzeżeń, czynności lub działań, o których mowa w ust. 7, każdorazowo przerywa bieg terminu.

Art. 25 ust. 6

Zastrzeżenia, o których mowa w ust. 5, mogą zostać w każdym czasie wycofane. Zastrzeżenia, które zostały wycofane, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 25 ust. 7

W trakcie rozpatrywania zastrzeżeń instytucja kontrolująca ma prawo przeprowadzić dodatkowe czynności kontrolne lub żądać przedstawienia dokumentów lub złożenia dodatkowych wyjaśnień na piśmie.

Art. 25 ust. 8

Instytucja kontrolująca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza ostateczną informację pokontrolną, zawierającą skorygowane ustalenia kontroli lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja pokontrolna jest przekazywana podmiotowi kontrolowanemu.

Art. 25 ust. 11

Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługuje możliwość złożenia zastrzeżeń.

Art. 25

9. Informację pokontrolną oraz ostateczną informację pokontrolną w razie potrzeby uzupełnia się o zalecenia pokontrolne lub rekomendacje.

10. Informacja pokontrolna zawiera termin przekazania instytucji kontrolującej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub wykorzystania rekomendacji, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia. Termin wyznacza się, uwzględniając charakter tych zaleceń lub rekomendacji.

12. Podmiot kontrolowany w wyznaczonym terminie informuje instytucję kontrolującą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub rekomendacji.

Zamówienie o wartości mniejszej niż 30 tys. euro

Rozeznanie rynku

od 20 tys. PLN netto do 50 tys. PLN netto włącznie

Do udokumentowania, że zamówienie zostało wykonane po cenie nie wyższej niż cena rynkowa, niezbędne jest przedstawienie co najmniej wydruku zapytania ofertowego zamieszczonego na stronie internetowej beneficjenta wraz z otrzymanymi ofertami lub potwierdzenie wysłania zapytania ofertowego do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje co najmniej trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia, wraz z otrzymanymi ofertami. W przypadku, gdy w wyniku upublicznienia zapytania ofertowego lub skierowania zapytania do potencjalnych wykonawców nie otrzymano ofert, niezbędne jest przedstawienie np. wydruków stron internetowych z opisem towaru/usługi i ceną lub wydruków maili z informacją na temat ceny za określony towar/usługę, albo innego dokumentu.

Zamówienie o wartości mniejszej niż 30 tys. euro

Zasada konkurencyjności

W przypadku zamówień przekraczających wartość 50 tys.
PLN netto

Ogłoszenie

Składanie ofert

Badanie ofert

Wybór najkorzystniejszej oferty

Informacja o wyborze

Zamówienie o wartości mniejszej niż 30 tys. euro

6.5.11 Szacowanie wartości zamówienia jest dokonywane z należytą starannością, z uwzględnieniem ewentualnych zamówień, o których mowa w pkt 8 lit. g i h oraz jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu. Zabronione jest zaniżanie wartości szacunkowej zamówienia lub jego podział skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej, przy czym ustalając wartość zamówienia należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia następujących przesłanek:

- a) usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie,
- b) możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie,
- c) możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę.

Zamówienie o wartości mniejszej niż 30 tys. euro

6.5.12 W przypadku zamówień realizowanych przez beneficjentów, którzy nie są zamawiającymi w rozumieniu Pzp, wartość zamówienia ustala się w odniesieniu do danego projektu. Podmioty, które są zamawiającymi w rozumieniu Pzp, po stwierdzeniu, że szacunkowa wartość zamówienia nie przekracza wartości wskazanej w art. 4 ust. 8 Pzp, określają wartość zamówienia w odniesieniu do danego projektu w celu stwierdzenia, czy zamówienie podlega zasadzie konkurencyjności, czy procedurze rozeznania rynku.

Dziękuję za uwagę

Piotr Ryza

Wydział Europejskiego Funduszu
Rozwoju Regionalnego
Referat kontroli projektów

tel. 32 77 40 145
e-mail: pryza@slaskie.pl